

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Asikainen, E. (2021) Kestävyysasteita ratkova työ on merkityksellistä. Arenen blogi, 27.5.2021.

URL: <https://www.arena.fi/ajankohtaista/kestavyysasteita-ratkova-tyo-on-merkityksellista/>

Kestävyyshaasteita ratkova työ on merkityksellistä

toukokuu 27, 2021

Ammattikorkeakoulut ovat ”Kestävä, vastuullinen ja hiilineutraali ammattikorkeakoulu” -ohjelmassa sitoutuneet siihen, että jokainen valmistunut opiskelija tuntee kestävä kehityksen perusasiat ja osaa edistää kestävä kehitystä työssään ja yhteiskunnassa. Tällä sitoumuksella toteutamme YK:n Agenda 2030 hyvän koulutuksen tavoitetta ja olemme osaltamme rakentamassa kestävämpää ja vastuullisempaa maailmaa ja tarjoamme mielekkäitä tulevaisuuden vaihtoehtoja meiltä valmistuville ammatilaisille.

Sitoutuminen kouluttamaan ammatilaisia, jotka osaavat edistää kestävä kehitystä on ensimmäinen askel, mutta olennaista on varmistaa tavoitteen toteutuminen kaikissa ammattikorkeakouluissa. Siinä olemme hyvin erilaisissa vaiheissa eri ammattikorkeakouluissa ja eri koulutusaloilla. On ammattikorkeakouluja, joissa kestävä kehityksen periaatteet ovat keskeisessä asemassa opetussuunnitelmien laadintaa ja tutkintoja, joissa kestävyys on osa arvoperustaa ja ammatillista identiteettiä. Tilanne ei kuitenkaan ole vielä kokonaisvaltaisesti tämä.

Pitää myös muistaa, että työelämä ja osaamistarpeet muuttuvat nopeasti. Kerran tunnistettu kestävä kehityksen osaaminen voi vaatia uutta tarkastelua hyvinkin nopeasti, sillä moni nuori päätyy muutaman vuoden kuluttua työtehtäviin, joita ei vielä ole edes olemassa. Tiivis yhteistyö työelämän kanssa on tärkeää osaamisen tunnistamisessa ja ennakoinnissa.

Kestävä kehityksen osaamisissa ennakointi, tulevaisuusajattelu ja muutosten tekeminen ovat ytimessä alasta riippumatta. Ammattikorkeakoulujen tehtävä on tuottaa osaajia tulevaisuuden työelämään ja samalla edistää koko yhteiskunnan muutosta lineaarisesta ajattelusta materiaalinkiertämiseen perustuvaksi kiertotalousyhteiskunnaksi. Sitran mukaan kiertotalous muuttaa jollakin tavalla lähes kaikkia töitä ja myös hävittää lineaaritalouteen perustuvia työtehtäviä. Jokaisella ammatilla on oma osansa näissä ratkaisuissa, liittyivätpä tehtävät tuotteiden suunnitteluun, tuotantoon, kuljetuksiin, tilaamiseen ja kilpailuttamiseen tai palauttamiseen kiertoon. Oman osan ja siihen liittyvien vaikutusmahdollisuuksien ymmärtäminen vaatii systemiajattelun taitoja.

Yhteiskunnan murros tarkoittaa myös sitä, että syntyy uusia työtehtäviä, joissa tarvitaan uudenlaisia osaamisten yhdistelmiä. Uudet osaamis- tai taitoyhdistelmät tulevat myös haastamaan nykyisiä tutkinto-ohjelmia ja niiden rakenteita. Näiden hahmottaminen vaatii keskustelua eri tahojen kanssa, mutta myös rohkeutta tarkastella asioita pidemmällä aikavälillä. Millaiset osaajat voivat vauhdittaa yhteiskunnan kestävyysmurrosta? Tähän tarvitsemme rohkeutta ennakoida, luoda tulevaisuuskuvia ja lopulta ottaa kantaa, millaisin koulutuksellisin teoin rakennamme kestävä tulevaisuutta.

Oman ammatin näkeminen kestävän yhteiskunnan rakentajana ja kestävyysshaasteiden ratkaisijana luo nuorille myös toivoa ja merkityksellisyyden tunnetta. Siksikin ammattikorkeakoulujen kannattaa rohkeasti ottaa kestävyys opetussuunnitelmien, pedagogiikan ja arvioinnin kehittämisen ytimeen.

Eveliina Asikainen

lehtori, TAMK

puheenjohtaja, Arenen kestävyys- ja vastuullisuustyön kestävä koulutus työryhmä